

2. Програмісти продовжують опрацьовувати прикладний зміст схеми Бернуллі та закону великих чисел в теорії ймовірностей. Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: https://polytechnic-news.blogspot.com/2023/09/blog-post_53.html (дата звернення: 12.06.2024).
3. Математика та гончарне мистецтво. Екскурсія майбутніх програмістів до Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному. Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: <https://polytechnic-news.blogspot.com/2023/10/blog-post.html> (дата звернення: 12.06.2024).
4. Вшанування пам'яті українського математика М.В.Остроградського-нашого славетного земляка. Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: https://polytechnic-news.blogspot.com/2023/10/blog-post_11.html (дата звернення: 12.06.2024).
5. Ювілейні XXV математичні змагання імені Михайла Остроградського!. Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: <https://polytechnic-news.blogspot.com/2023/11/xxv.html> (дата звернення: 12.06.2024).
6. Пізнавальний захід "Подружися з НМТ". Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: https://polytechnic-news.blogspot.com/2024/03/blog-post_14.html (дата звернення: 12.06.2024).
7. Міжнародний день числа Пі. Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: https://polytechnic-news.blogspot.com/2024/03/blog-post_18.html (дата звернення: 12.06.2024).
8. Міжнародний етап математичного конкурсу «Кенгуру». Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: https://polytechnic-news.blogspot.com/2024/03/blog-post_29.html (дата звернення: 12.06.2024).
9. Студенти коледжу долучилися до Року математики в Україні!. Новини ВСП "ППФК НТУ "ХПІ". URL: https://polytechnic-news.blogspot.com/2021/11/blog-post_29.html (дата звернення: 12.06.2024).

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН З ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

*Плужнікова Т.В., Дерев'янка Т.В.
Полтава, Україна*

Навчальні дисципліни із основ здоров'я людини в закладах освіти повинні впливати різними педагогічними методами на свідомість і поведінку учнів, шляхом розвитку в них життєвих і спеціальних навиків, сприятливих для здоров'я, безпеки та гармонійного розвитку. Війна в Україні змусила ввести корективи в освітній процес, який може здійснюватися за змішаною формою. Організація освітнього процесу з предмета «Основи здоров'я» в умовах очного та дистанційного навчання повинна відбуватися в безпечних та нешкідливих умовах здобуття освіти [1].

У 2023-2024 навчальному році вивчення предмета «Основи здоров'я» відбувається за оновленою навчальною програмою, яка затверджена і має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698. На вивчення предмета «Основи здоров'я» у 5-9 класах, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 405 від 20.04.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» передбачена 1 год. на тиждень [4, 5].

Станом на червень 2023 року до переліку модельних навчальних програм соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі (5 - 6-ті класи), яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», входять:

1. Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Василенко та ін.
2. Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Гущина та ін.
3. Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Воронцова та ін.
4. Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Хитра та ін.
5. Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Шиян та ін.

В оновленій навчальній програмі розширено зміст модулів з питань особистої безпеки. Додано питання, що пов'язані з ризиками воєнного часу, зокрема: сигнали оповіщення населення, дії під час повітряної тривоги, обстрілу, надійне і ненадійне укриття, протимінний захист та поведінка з вибухонебезпечними і незнайомими предметами, надання домедичної допомоги та психологічної самопомоги, поведінка з озброєними людьми, виживання в екстремальних ситуаціях тощо. Зазначені питання включені у зміст розділу навчальної програми, який в оновленій програмі називається «Безпека і здоров'я людини» і вивчається на початку навчального року у кожному класі. Оновлений зміст розділу для його реалізації потребує більше навчального часу, тому рекомендуємо для цього використовувати резервні години, передбачені навчальною програмою [3].

Вивчення предмету «Здоров'я, безпека і добробут» у 2024/2025 н.р/ згідно нового Державного стандарту відбудеться за наступними модельними програмами 7 клас:

1. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Василенко С. В., Колотій Л. П.).
2. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Хомич О. Л., Лаврентьева І. В., Андрук Н. В., Василенко К. С.).
3. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Гущина Н. І., Василяшко І. П., за ред. Бойченко Т. Є.).
4. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Задорожна Л. В., Присяжнюк Л. А., Голюк О. А., Грошовенко О. П., Беззубченко О. А., Балабанова Н. В.).
5. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Поліщук Н. М.).

6. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів з загальної середньої освіти (авт. Фука М.М., Криховець-Хом'як Л. Я., Здинок О. М., Василькевич С. І., Козловська Л.П., Запаранюк Т.П.).

7. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Тагліна О. В.) [7].

Програму для 7 класу доповнено питаннями безпечного руху на велосипеді, безпеки на залізниці, руху через залізничні переїзди, відповідальності за розповсюдження у соціальних мережах роликів/повідомлень та інформації, що може загрожувати національній безпеці. У програмі для 8 класу додано:

1. Тему «На порозі дорослого життя», яка розглядалась в розділі 1
2. У розділ 2 до теми «Фізична складова здоров'я» додано питання безпеки харчування в умовах воєнного стану
3. Тема «Здоров'я людини» перенесено в розділ 3, що має назву «Психічна і духовна складові здоров'я»
4. Зміст теми «Безпека в побуті й навколишньому середовищі» (розділ 4. Соціальна складова здоров'я) доповнено питаннями впливу воєнних дій та терористичних актів на навколишнє середовище і виконанням практичних завдань «Відпрацювання алгоритмів дій під час хімічної, біологічної, радіологічної загрози забрудненню навколишнього середовища у результаті воєнних дій».

На виконання методичних рекомендації щодо проведення бесід з учасниками освітнього процесу з питань уникнення враження мінами і вибухонебезпечними предметами та правил безпечної поведінки у надзвичайних ситуаціях [2] проводяться навчання учнів поводженню з вибухонебезпечними та незнайомим предметами, протимінному захисту. Доцільно проводити бесіди, психологічні хвилини, виконувати різні вправи та завдання, руханки, метою яких є зменшення емоційного напруження та стресу в учнів, у зв'язку зі вторгненням росії на Україну. На підписання Указу Президента від 16.03.2022 № 143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України», встановлено обов'язкове проведення щоденно о 09 годині 00 хвилин загальнонаціональної хвилини мовчання [6].

Учитель здійснює вільний вибір форм організації освітнього процесу, способів навчальної взаємодії, методів, прийомів і засобів реалізації змісту предмета, а також має право самостійно переносити теми уроків, відповідно до засвоєння учнями навчального матеріалу, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Список використаних джерел:

1. Актуальні питання щодо викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека і добробут», предмету «Основи здоров'я» у 2023/2024 навчальному році. URL : <https://naurok.com.ua/instruktivno-metodichni-rekomendaci-schodo-organizaci>

2. Методичні рекомендації щодо проведення бесід з учнями закладів загальної середньої освіти з питань поведінки у надзвичайній ситуації. Лист МОН України № 1/3485-22 від 17.03.2022. URL : https://kcas.com.ua/docs/voenny_stan_oficialni_documentu/1_%203485_%2022%20Додаток_2_.pdf.
3. Навчально-методична скарбниця НУШ 5-6 класи URL : https://docs.google.com/spreadsheets/d/1mC99CMln4MEbhW_G4v62ptgK8i0MpJAv/edit#gid=1559956736
4. «Про надання грифа “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України” підручникам для 5 та 6 класів закладів загальної середньої освіти». Наказ МОН № 254 від 08.03.2023. URL : <https://drive.google.com/file/d/1YpAiZA3U-t8XtPGmS4pAyiMXhCWFsNAw/view>.
5. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86195/
6. «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України». Указ Президента № 143/2022 від 16.03.2022. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/1432022-41729>
7. Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН № 124 від 05 лютого 2024 року. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/91362/

РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

*П'ятигора Л.С., Бабенко І.В.
Полтава, Україна*

Явище лідерства виявляється в усіх сферах нашого життя, його можна назвати умовою ефективної роботи будь-якої організації. Суперечливість і непередбачуваність багатьох соціальних явищ викликають дедалі більшу потребу в лідерах, здатних самостійно і творчо діяти в обставинах, що динамічно змінюються. Звісно ж, що у суспільстві, яке розвивається відповідно до принципів ринкової економіки та політичної демократії, лідерство виступає як дієвий інструмент соціального прогресу. Потреба у лідерах та лідерстві як механізмі підвищення ефективності життєдіяльності соціальних інститутів існує практично в усіх сферах суспільного життя: економічній, політичній, науковій, культурній, освітній тощо.

Трансформації, що відбуваються у соціально-економічному та культурному житті, переконливо показують, що кризові явища у суспільстві неможливо подолати без вирішення проблем освіти та виховання людини та